

Geloof + Liefde = Hoop

1 Johannes 3.16-einde; Johannes 10.11-18

Rev Dr Jos M. Strengholt

Arnhem-Nijmegen 2021

Na deze preek zullen wij samen de geloofsbelijdenis van Nicea uitspreken. Daarmee belijden wij het geloof van alle christenen door de eeuwen heen en over de hele wereld.

In deze tijd van het jaar, na de viering van het lijden, sterven en de opstanding van onze Heere Jezus Christus, worden wij opnieuw bepaald bij dat eeuwenoude en toch nog altijd zo relevante geloof.

En wij gaan op weg naar de viering van Pinksteren en verlangen er ook naar de aanwezigheid van God door Zijn Heilige Geest in ons leven te ervaren.

Hoe kunnen wij mensen van hoop zijn? Hoe kunnen wij er zeker van zijn dat God met Zijn reddende tegenwoordigheid in ons leven aanwezig is? Hoe kunnen wij zeker weten dat Hij door Zijn Geest in ons woont?

Ik stel een wiskundige vergelijking voor.

Geloof + liefde = hoop.

Als u het geloof van de kerk hebt en de liefde van Christus kent, mag u hopen.

De verschillende lezingen uit de Heilige Schrift van vandaag lijken deze vergelijking te onderstrepen. De som van geloof en liefde is de zekerheid van Gods reddende aanwezigheid in ons leven.

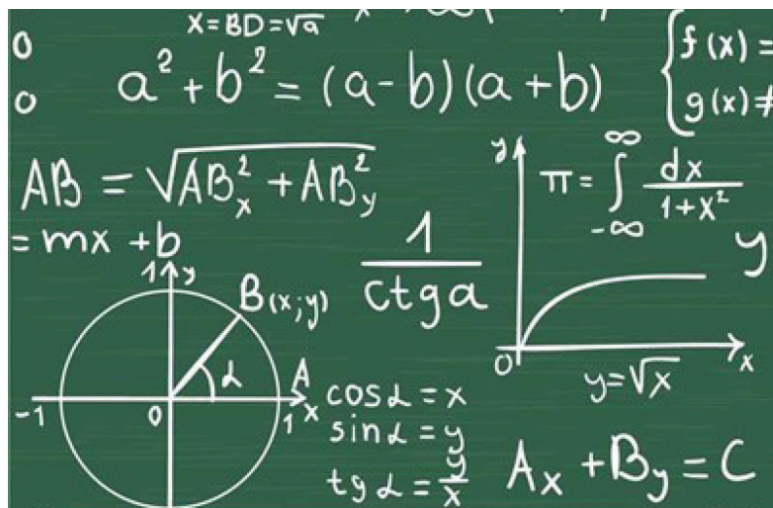
De apostel Johannes vat dit in zijn eerste brief, in hoofdstuk 3, vers 23-24, mooi samen. Hij schrijft dat Gods gebod hierin bestaat dat wij geloven in de Naam van Zijn Zoon Jezus Christus en elkaar liefhebben, zoals Hij ons geboden heeft. Wie Gods geboden bewaart, blijft in Hem en Hij in hem.

Dat zijn dus de voorwaarden voor de absolute zekerheid dat God in ons woont en dat wij veilig in Hem geborgen zijn, de grond van onze hoop. Wij moeten het juiste geloof hebben en de juiste liefde.

1. VOORWAARDE. GELOOF

De eerste voorwaarde die Johannes noemt, is dat wij geloven in de Naam van Gods Zoon Jezus Christus.

Ook Petrus sprak hierover, slechts enkele weken na het eerste Pinksterfeest. Samen met Johannes was hij gearresteerd nadat zij een verlamde man in de Naam van Jezus Christus hadden laten lopen.

Na een nacht in de gevangenis werden zij voor de hoogste Joodse leiders gebracht. Petrus vertelde hun dat het Jezus Christus uit Nazareth was Die zij hadden gekruisigd, maar Die door God uit de doden was opgewekt. Hij had deze verlamde man laten lopen.

‘U hebt Hem verworpen, maar God heeft Hem gekozen als de hoeksteen van Zijn heilswerk.’

En Petrus zei dat er onder de hemel geen andere Naam onder de mensen gegeven is waardoor wij zalig moeten worden.

Dat is het geloof van de kerk.

Wij kunnen nooit ophouden over Jezus te spreken. Petrus noemde Hem overigens heel bewust ‘Jezus Christus uit Nazareth’. Hij sprak niet over een mythische, denkbeeldige Zoon van God, maar over de historische Persoon Die uit Nazareth kwam. Jezus had een adres.

Ons geloof is geen verzonnen verhaal. Het is gebaseerd op historische werkelijkheid.

Jezus zei over Zichzelf. ‘Ik ben de goede Herder. De goede herder geeft zijn leven voor de schapen.’ (Johannes 10.11)

Nog voordat Hij stierf, voorspelde Jezus Zijn dood. Maar het was Zijn eigen keuze. Het gebeurde niet zomaar met Hem. Hij gaf Zijn leven vrijwillig. En Hij deed dit voor ons, voor de schapen.

Dit is onze Heere. Dit is ons geloof.

Jezus benadrukte dat het Zijn eigen beslissing was om ons te dienen en ons op deze manier te redden. Niemand nam Zijn leven van Hem af. Hij legde het Zelf af en had de macht om het af te leggen en het weer op te nemen. (Johannes 10.18)

Johannes, die aanwezig was bij het sterven en de opstanding van Jezus, zegt dat de liefde van God en de liefde van Christus Hem hiertoe bewogen. Wij kennen de liefde hieraan, dat Hij Zijn leven voor ons gegeven heeft. (1 Johannes 3.16)

De dood van Jezus voor ons, Zijn onzelfzuchtige daad tot onze redding, is de definitie van ware liefde.

Liefde betekent dat je jezelf geeft voor de ander.

En daarmee brengt Johannes ons bij de tweede voorwaarde voor de zekerheid dat God met ons is en dat wij met God zijn.

Alleen geloof is niet genoeg.

2. VOORWAARDE. LIEFDE

‘Laten wij elkaar liefhebben, zoals Hij ons geboden heeft’, schrijft Johannes.

En hij legt uit wat liefde betekent. Hij zegt dat wij ons leven voor onze broeders en zusters behoren af te leggen.

Jezus had ons lief en gaf Zijn leven voor ons. Dat geloven wij. Maar onze noodzakelijke reactie daarop is dat wij elkaar liefhebben en ons leven voor elkaar geven. Dat is de tweede voorwaarde die Johannes ons geeft. Liefde.

Maar dit is een kostbare liefde. Het is niet alleen een gevoel, geen vluchtige emotie. Het kost ons iets. Johannes omschrijft liefde door middel van daden.

Gevoelens komen en gaan. Van ons wordt een levenslange gerichtheid op handelen gevraagd.

Johannes stelt de retorische vraag. Hoe kan de liefde van God in iemand blijven die de goederen van deze wereld bezit, zijn broeder of zuster gebrek ziet lijden en toch weigert te helpen?

Daarom schrijft hij dat wij niet alleen met woorden of met de tong moeten liefhebben, maar met de daad en in waarheid. (1 Johannes 3.18)

In de tijd na Pasen verkeerde de jonge kerk onder grote druk. De gelovigen werden slecht behandeld en de verleiding was voortdurend aanwezig om alleen maar in je hart in Jezus te geloven, zonder daar in het openbaar voor uit te komen.

Johannes maakt duidelijk dat een verstandelijk geloof, iets wat alleen maar in je binnenste plaatsvindt, niet voldoende is. Onze Heere Jezus Christus kwam immers niet voor een verandering die alleen ons denken betreft. Hij kwam voor de omkeer van ons hele leven en voor het ontstaan van een nieuwe gemeenschap, een nieuw volk van God.

En in alle tijden en onder alle omstandigheden zorgen de mensen van God voor elkaar.

Wij geloven in Jezus, Die Zichzelf voor ons heeft gegeven, en daarom geven wij onszelf aan elkaar.

Wij zorgen voor elkaar. Praktisch en tastbaar. Niet alleen met vriendelijke woorden — hoewel wij die vaak hard nodig hebben — maar ook op de meest praktische manieren die u zich kunt voorstellen.

Veel christenen hebben uw hulp nodig. Uw hand. Uw steun.

Waar geloof wordt zichtbaar in daden.

Maar ik heb gemerkt dat het ook gemakkelijk is om heel veel christelijk werk te doen terwijl het geloof ontbreekt.

Wanneer ik kijk naar veel niet-gouvernementele organisaties en hun doelen op het gebied van liefdadigheid — kinderen helpen, vluchtelingen helpen, geld inzamelen voor olifanten of voor weduwen — lijkt dat vaak het goede om te doen. Maar het kan ook een manier zijn om te verbergen dat ons geloof zwak is.

Het is gemakkelijk voor christenen om te vluchten in activisme, misschien om onze schuldgevoelens over ons gebrek aan geloof te beheersen.

Wij hebben beide nodig. Geloof én daden.

Waar geloof kan niet anders dan uitlopen op ware liefde voor anderen. En ware liefde, vertaald in daden, heeft geloof in onze Heere Jezus nodig.

Die twee samen — geloof in Hem en liefde voor anderen — leiden tot zekerheid.

3. RESULTAAT. HOOP — DE ZEKERHEID VAN GODS NABIJHEID

‘Hieraan weten wij dat wij uit de waarheid zijn en zo zullen wij ons hart voor Hem geruststellen’, zegt Johannes.

Wij geloven in Hem en wij hebben Zijn andere kinderen lief.

Dat zijn de tekenen van Gods aanwezigheid in ons leven.

Geloof en liefde.

Zij stellen ons hart gerust voor God.

Wij behoren Hem toe. Hij is onze Herder. Met David mogen wij ons verheugen.

‘Al ging ik ook door een dal vol schaduw van de dood, ik zou geen kwaad vrezen, want U bent met mij.’ (Psalm 23.4)

Dat is onze hoop.

Maar... zo vaak is ons geloof zo zwak en zijn onze daden zo gebrekkig! Ondanks alle wiskundige vergelijkingen is het zo gemakkelijk om te twijfelen.

Kijk maar naar ons.

Kijk naar ons!

Johannes verwachtte deze reactie van zijn lezers en ook van ons. Het is normaal.

Daarom schrijft Johannes dat wanneer ons hart ons veroordeelt, God groter is dan ons hart en Hij alles weet.

Zelfs wanneer u in uw hart het gevoel hebt dat u als christen een volkomen mislukking bent — niet genoeg geloof, niet genoeg liefde — dan nog: wat maakt het uit?

Het verandert niets aan uw positie tegenover God, omdat God groter is dan uw hart.

Zijn liefde en goedheid voor u zijn zoveel groter, zo overweldigend overvloedig, dat uw gebrek aan geloof en uw onvolmaakte liefde daarbij volkomen in het niet vallen.

Dat is precies waarom Christus voor ons is gestorven: Omdat wij niet goed genoeg zijn om onszelf te redden.

En het feit dat u zich zo ontoereikend voelt, is eigenlijk een teken dat God in uw leven aan het werk is. Zijn Geest werkt in u om uw geloof te versterken en uw liefde voor anderen te vergroten.

Hij is altijd aan het werk. En Hij is nooit klaar.

Conclusie

Dus zelfs wanneer uw hart u veroordeelt, mag u om uw hart lachen.

God is zoveel groter.

Uw geloof, al is het maar zo klein als een mosterdzaadje, en uw gebrekkige liefde zijn tekenen van Gods werk in u.

Mensen die buiten het domein van God leven, maken zich geen zorgen over hun gebrek aan geloof en liefde.

Mensen die God hebben leren kennen, zijn zich juist voortdurend bewust van hun gebrek aan volmaaktheid.

Maar wat dan nog? Het geloof in u en de liefde in u zijn door God gegeven.

Zij verzekeren u ervan dat u een mens van hoop kunt zijn.

God is uw Vader.

Hij zorgt voor u, totdat u wordt opgenomen in Zijn eeuwige woningen.

De Heere is mijn Herder. Daarom ontbreekt mij niets.

Zijn goedheid en goedertierenheid zullen mij volgen al de dagen van mijn leven, en ik zal in het huis van de Heere blijven tot in lengte van dagen. (Psalm 23.1,6)

+ In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.